

RAZKOL MED FRANCOZI IN ANGLEŽI

Še tekom tekočega tedna bo prišlo do poloma med Anglijo in Francijo radi nemirne politike. — London pravi, da se bo Baldwin vdal pritisku ter razkril nov načrt. — Beneševa prizadevanja najbrž ne bodo uspešna.

London, Anglija, 9. julija. — Ker je položaj glede reparacij skrajno nujen, se je večer zvečer ministr. predsednik Baldwin posvetoval s številnimi člani svojega kabineta. Če se ne bo pojavila kaka povsem nepričakovana izboljšava v francoskem stališču, se spoštno domneva, da ne bo mogel ministrski predsednik odlašati proglašanja svojega ugotovila v poslanski zbornici glede stališča vlade.

Češkoslovaški minister za zunanje zadeve, dr. Beneš katerega smatrajo tukaj za enega najbolj zmožnih državnikov v Evropi, si na vse mogoče načine prizadeva preprečiti angleško-francoski spor. Tako je bilo objavljeno večer zvečer.

Vspričo neodoljivega francoskega stališča ter govora katerega je imel v nedeljo francoski predsednik Millerand, je le malo upanja, da bi bila prizadevanja Beneševa uspešna. Ta utis so potrdili tudi govori Chamberlaina in Amerija, ki sta oba člana kabineta. V svojih govorih sta izjavila, da je končno prišel čas, ko mora Anglija uveljaviti svojo lastno ruhrsko politiko.

Na ministrskega predsednika Baldwin izjavijo sedaj velik pritisk finančni in industrijski krogi, ki zahtevajo rešitev celega vprašanja, tudi če bi se antanta definitivno podelila. Ti krogi izjavljajo, da je obstajala antanta v zadnjem času sploh le še na papirju in da je prišel čas, ko ne more več gledati vedno napredujoče demoralizacije Evrope, kar skrajno slabo upliva na angleško industrijo in trgovino.

Westminster Gazette pravi: — Celotno sedaj, ob enajsti uri, upamo, da bodo mogli zavezniški postopati s kupno. Optimizem pa je nemogoč, ker manjka vsakega znamenja, da je Poincaré pripravljen izpremeniti svojo politiko. Ta utis je le še povečal govor, katerega je imel predsednik Millerand večer. Vse kaže, da bi bila katerakoli akcija, vzporedna sedaj, prepozna, da prepreči katastrofo. Mi vsaj pa hočemo voditi svetovno ananje, katero se bo obdržalo na način, ki bo končno uspešen.

V nekem članku, ki nosi naslov "Neprijateljska Francija", pravi Daily Chronicle, organ Lloyd Georgea: — Poincaré je prišel v zadrego vsprtič vprašanja, po kakšnim pogojem bi bila Francija pripravljena izprazniti Ruhr. On ne namerava izprazniti tega okraja pod nobenim pogojem. Odkel je tja-

SEDEMNAJST GRKOV OBSEJENIH NA SMRT.

Carigrad, Turčija, 9. julija. — Turško sodišče je obsodilo na smrt sedemnajst Grkov iz vasi Beicos, ki so bili obtoženi, da so šli na roko grškim vojakom. Obtožence so odvedli v Ismid, kjer jih bodo obesili.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZD. DRŽAVAH

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:
Rasplošila za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.70 ... K 4,000
2000 Din. ... \$23.20 ... K 8,000
5000 Din. ... \$57.50 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:
Rasplošila za zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.70
300 lir \$14.25
500 lir \$23.25
1000 lir \$45.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za posiljalce, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali pa dvatisoč lir dovolj je ena posiljalna listina ali ena posiljalna listina.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

FRANCOSKI GENERAL NA OBISKU V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Pred kratkim je dospel v Ameriko francoski general Gouraud, ki Slika nam ga predstavlja, ko se pogovarja s polkovnikom francoskega poslanstva v Washingtonu. Tretji na sliki je prepotoval vse Združene države in bo imel po vseh večjih mestih predavanja.

ARETACIJA V ZADEVI SKRIVNOST. UMORA

Novi osumljenec bo zadržan v Westchester ječi, dokler ne bodo našli črnca. — Dva nadaljna osumljena izpuščena.

Anthony Amundsen, ki je bil aretiran v soboto v Dobbs Ferry v zvezi z umorom Miss Dorothy Kaufman, guvernante v hiši inženirja Creigheda, ne bo smel govoriti z nobenim toliko časa, dokler ne bodo našli uradniki zamorca, o katerem domnevajo, da je dejanski morilec.

Soglasno s šerifom George Wernerjem je Amundsen priznal, da je spal na nekem polju eno miljo od hiše Creigheda v nedeljo in ponedeljek ponoči. Ni mogel zadovoljivo pojasniti, kje se je nahajal na dan umora. Osumljenega so odvedli v soboto, v kateri je bila mlada ženska umorjena ter ga zasliševali dve uri. Nobenega ginjenja ni kazal, ko so mu pokazali nož, s katerim je bila mlada ženska zaklana. Večkrat si je nasprotoval v svojih izpovedih, — je rekel šerif, — a ustrajno trdil, da je nedolžen. Številni njegovi odgovori na stavljena vprašanja so bili izbegljivi. Amundsen je brez službe, a je bil še pred kratkim zaposlen v neki restavraciji v Yonkersu.

Uradniki so mnenja, da je Amundsen "Tony", za katerega je izpraševal zamorec tekom popoldneva pred umorom. Osumljeni pa je izjavil, da ne pozna nobenega zamorca v dotični okolici in da ni že več dni govoril z nobenim zamorcem.

Dva zamorca, Charles Johnson in Charles Simple sta bila tudi aretirana. Oproščena sta bila pozneje, ko ni mogla šestnajstletna prijateljica umorjene, Madeline Harmer identificirati nobenega izmed dveh kot potepuha, ki se je klatil v bližini Craigheadovega doma malo predno je bila Miss Kauffman umorjena.

Johnson so prijeli na nekem tovornem vlaknu v Poughkeepsie. Simple pa je bil aretiran, ko je naprosil za delo na farmi nekoga Harris; ki živi na Fort Hill Road. Harris je obvestil šerifa, ker je mislil, da odgovarja zamorec popisu osumljenega.

Pisma, katere so našli v zapuščini umorjene, ne nudijo nikakega pojasnila glede tragedije in prav posebno ne glede ljubezenske spletke, ki bi mogla biti vzrok groznega dejanja.

Oblasti v Baltimore, ki so pre-

NEVARNOST CIVILNE VOJNE V NEMČIJI

Nasilja v Ruhr okraju bodo dovedla do državljanske vojne. — Saški ministrski predsednik je izjavil, da spravlja sabotaža celo Nemčijo v nevarnost.

Draždani, Saška, 9. julija. — Pasivni odpor v Ruhr okraju, ki je posledica sabotažne kampanje, bo eventualno povzročil državljansko vojno v Nemčiji. — Tako je izjavil dr. Erich Zeigner, saški ministrski predsednik. Nacionalistični dinamitarji, — je rekel, — zasledujejo (cilje političnega nasilja s eniniem omalovaževanjem blagostanja dežele.

Pozornost celega sveta je bila osredotočena pred kratkim na dr. Zeignerja, ko je v nekem govoru, katerega je imel v Planitzu izjavil, da obsoja politiko pasivnega odpora in da zateva takojšnjo opustitev tega odpora.

Kancelar Cuno je javno ožigosil stališče Zeignerja ter ga pozval v Berlin, da pojasni in utemelji svoje stališče.

NA NEMŠKEM BO ŠE PRECEJ DOBRA LETINA.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Sprva se je mislilo, da bo neprestano deževje uničilo vso nemško letino. Sedaj je pa dež pojenjal, in nastopilo je gorko vreme. Ako zopet ne bo kakih izprememb, se bo dalo velik del letine rešiti.

ANA BUZZI OBSEJENA NA SMRT.

Sodnik James O'Maley je večeraj v sodišču v Bronxu obsodil na smrt Mrs. Buzzi, ki je bila spoznana krivim smrti svojega ljubimca, Schneiderja. Obsojenka se je držala na smeh ter ni bila čisto nič presenečena. Pozneje je rekla: — Dolže me zločina, o katerem ničesar ne vem. Obsodili so me na podlagi krivih priseg. Največji greh, kar sem jih storila, je bil ta, da sem živela skupaj s Schneiderjem. V Boga zaupam, da mi bo odpustil ta greh.

iskale v Westover prejšnje življenje umorjene, so namreč sporočile šerifu Wernerju, da ni nobenega znaka, ki bi kazal, da bi bila deklica umorjena od ljubosumnega ljubimca.

Truplo umorjene so prevedli iz White Plains v Westover.

10.000.000 LJUDI JE UMRLO VSLED LAKOTE

Lakota ni prav nič vznemirjala boljševiških glavarjev. — Prejšnji nemški poslanik v Petrogradu pravi, da je umrlo 10 milijonov Rusov lakote.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Izvoz žita iz sovjetske Rusije je mogoče edino le radi tega, ker se radi lakote in stradanja v deželi moskovska vlada ne vznemirja. — Tako je izjavil profesor August Widenfeld, prejšnji nemški poblaščenec v Moskvi, na nekem banketu, katerega je priredil nemški živilski minister, dr. Hans Luther.

Profesor Widenfeld, ki je bil nemški trgovski zastopnik v Rusiji od maja pa do septembra leta 1921, je strogo obsodil sovjetsko obdačenje ter politiko sovjetrov glede poljedelstva in transportacije.

Rekel je, da je umrlo v teku zadnjih dveh let najmanj deset milijonov Rusov od lakote in da bo narod še dolgo trpel vsled slabše prehrane, ker skušajo sovjeti izvesti v inozemstvo skoro vse žito.

Dostavila je, da je v sedanjem času glavna potreba Rusije razširjenje poljedelske industrije, da pa je vsled Leninove politike, tikajoče se državnega monopola na inozemsko trgovino nemogoče importirati primerna semena ter umetna gnojila. Importiranje je bilo nadalje oteženo, ker niso hoteli sovjeti dovoliti kreditov.

Kot veljansko pretiravanje je označil izjave sovjetrov glede možnosti dodatne produktivnosti potom elektrifikacije dežele.

V Rusiji, — je rekel, — je 18,000 lokomotiv in le eno tretjino teh je mogoče obratovati ob istem času, radi poprav ali pa radi pomanjkanja kuriva.

Izjavil je nadalje, da obstajajo sedaj v Rusiji veleposresta prav tako kot so obstajala pod carističnim režimom.

Profesor Widenfeld je izjavil, da je bil Lenin prisiljen opustiti celi svoj sistem glede zemljišč in obdačenja, ker niso hoteli muški delati več kot je bilo potrebno za vzdržanje življenja.

266,666 MARK ZA EN DOLAR.

Včeraj se je dobilo v Nemčiji za en ameriški dolar 266,666 mark. Pred vojno bi se dobilo za toliko mark nad \$60,000.

PREDRZNOST PREMGOVNE KOMISIJE

Premogovna komisija Združenih držav predlaga, naj se da predsedniku polnomoč, da zapleni premogovnike v slučaju nesporazuma med delodajalci in delavci ter stavk. — Prisilna pogajanja ter javni računi.

Washington, D. C. 9. julija. — Glavne točke v poročilu premogovne komisije Združenih držav so naslednje: — Omejene naravne zaloge, kot je trdi premog, ki predstavlja življensko potrebo milijonov naših ljudi, ni mogoče še nadalje smatrati za zadevo, ki se ne tiče javnih interesov.

— Kadar se pojavi nesporazum med delodajalci in premogarji, se morata obe stranki, miroljubno in prostovoljno, če hočeta, ali pa prisiljeni, če nečeta, pogajati medsebojno v luči splošnega dobrobita amer. naroda.

— Predsednik naj dobi polnomoč, da proglasi narodno potrebo v slučaju stavke v industriji ter se polasti in obratuje rove.

— Od vsakega dolarja, katerega so plačali konsumenti trdega premoga v New Yorku meseca novembra preteklega leta, so dobili 56 centov proizvajalci ali delodajalci, 18 centov železnice za prevoz in 26 centov prodajalci na debelo in drobno.

— Proizvajanje trdega premoga ni držalo koraka s povečanjem prebivalstva in vsled tega se je moral konsument poslužiti nadomestil.

— Delavski stroški proizvodnje premoga so poskočili od \$1.56 za surovo tono leta 1913 na \$4.12 v prvi četrtini leta 1923.

— Antracitni delodajalci dobivajo približno trikrat tako velik dobiček za svoje industrije kot v časih pred vojno.

— Prodajalci trdega premoga, veliki in mali, bi morali biti prisiljeni, da vložijo poročila na zvezno vado, glede stroškov, cen in dobičkov, da se na ta način zavaruje javni interes.

— Skrčenje števila velikosti domačega premoga od sedem na štiri bi zmanjšalo stroške delodajalcev ter cene, katere morajo plačati konsumenti.

— Brike in koks je mogoče izboljšati tako, da bo nastalo večje povpraševanje po teh izdelkih, kar bo imelo za posledico vedno večjo dobavo dodatnega kuriva mesto vedno manjše zaloge antracitnega premoga.

— Delodajalci naj bi se združili v namenu, da zajamčijo odjemalcem standard kakovost antracitnega premoga. V nasprotnem slučaju bo kongres prisiljen imenovati inšpektorje, ki bodo gledali na to.

Washington, D. C. 9. julija. — Predsednik Združenih držav naj bi imel polnomoč v slučaju prekinjenja obratovanja v antracitni industriji proglasiti nujnostni položaj, da prevzame premogovnike ter določi plače.

To je glavna točka v priporočilih United States Coal Commission, ki so bila objavljena danes.

Komisija, katero je ustvaril kongres oktobra meseca preteklega leta, je proučevala od onega časa naprej razmere v antracitni industriji v namenu, da zajamči primerno in nepretrgano dobavo kuriva za konsumente za primerne cene.

V svojem poročilu ni zahtevala komisija nikake posebne zakonodaje.

Nadaljno poročilo bo predloženo še pred 22. septembrom, v katerem času bo življenski rok komisije potekel. To poročilo se bo tikalo razmer v mehkih premogovnikih.

Komisija namerava nato predložiti številna zla, ki so zvezu naš ziti kongresu zakonodajni program, kojega namen bo odstraniti s produkcije in razdelitvi premoga.

Komisija je objavila, da nasprotuje vladnemu ali zveznemu lastništvu rogov, da pa zahtevajo sedaj obstoječe razmere, da se objavi vsa dejstva, tikajoča se premogovne industrije, potom kake vladne, odgovorne agencije.

Antracitni ali trdi premog je precej omejen naravni monopol, kajti ena tretina skladov je že popolnoma izrpana. Komisija pa ni hotela v svojem poročilu izjaviti, če bo ta naravni monopol omejeval trgovino.

Proizvajanje trdega premoga ni bilo v nikakem razmerju z rastjo prebivalstva. Če ne bo stopilo v industrijo več nadaljnjih pomožnih premogarjev, ni nobene vrjetnosti, da bi se proizvodnja

trdega premoga povečalo, — pravi poročilo komisije. Kljub temu pa upa komisija, da bo izboljšanje proizvodnih sredstev obnem z večjim številom delavcev povečalo množino proizvedenega trdega premoga. Kljub temu pa sviri komisija konsumente, da zaloge trdega premoga počasi, a gotovo izginjajo in da se bo treba v kratkem v vedno večji meri poslužiti nadomestil.

Poročilo trdi, da imajo premogarji postavno pravico do dela, če hočejo delati, a dostavlja, da zahteva splošni interes, da se delodajalci in premogarji zedinijo glede spornih vprašanj, prostovoljno ali prisilnim putem.

Premogovna komisija je podala svoje poročilo vsled navodil, katere je dobila od kongresa.

Splošna vprašanja, ki so prišla pri tem v poštev, se tičejo primernih dobičkov za lastnike in delodajalce, poštenih delavnih pogojev in primernih plač za premogarje ter primerne odškodnine za železnice ter prodajalce premoga na debelo in drobno, da bi ne bila splošna javnost preveč oškodovana.

LETALČEVO TRUPLO NAŠLI V JEZERU.

Port Stanley, Ont., 9. julija. — Stiranajst milj jugozapadno od tukaj so našli v Erie jezeru truplo armadnega častnika L. J. Rotha, ki se je ponesrečil z mornariškim balonom A-6698.

BOJI MED NACIONALISTI IN DELAVCI NA DUNAJU.

Dunaj, Avstrija, 9. julija. — V velikem pouličnem boju, ki je izbruhnil med nacionalisti in delavci je bilo ranjenih trideset policistov in več civilistov.

Strážniki so se posluževali revolverjev.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Myer's Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIS, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For this year in advance	For New York for one year	For New York for one year
10.00	10.00	10.00
For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
20.00	20.00	20.00
For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
30.00	30.00	30.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni in praznični.

Dopisni listi pošiljajo se na priročje. Denar naj se plačuje po
Mili in Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tudi priloži bivalec naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

38 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2375

TRADES UNION LABEL COUNCIL

PREMOGOVNA KOMISIJA

Velikanski kos hinavščine je izvršila ravnokar premogovna komisija Zgduženih držav, katero je lansko leto imenoval kongres.

Priporočila te komisije so razumljiva vsakomur, ki količkaj razume položaj v tej industriji.

Komisija pravi, naj dobi predsednik Združenih držav polnomoč, da se prevzame ter obratuje rudnike v slučaju potrebe.

S tem misli reči, da naj pokliče predsednik v slučaju "potrebe" na pomoč državno milico, kozake ter celo zvezne vojske, kakor hitro bi se premogariji uprli ter prenehali delati.

Že samo to ugotovilo zadostuje za cele knjige.

Ustava Združenih držav jamči vsakemu posamezniku, tukaj rojenemu ali inozemcu, prostost dela.

Če noče delati, mu ni treba delati.

Nihče ga ne bo priganjal na delo z valpetovim bičem.

Če pa se upre nasilju, izkoriščanju, če zahteva boljše

delavne pogoje, človeka vredno plačo, — spričo sedaj

prevladujoče druginje — pa pride od kongresa imenovanja in odobrena komisija ter pravi, da bi bilo najbolje,

če se stavi vso premogarsko industrijo pod vladno kontrolo v "slučaju sile".

Tako delodajalci kot delavci naj bi bili prisiljeni pokoriti se brezpoznojno odlokom predsednika.

To je seved anostavna pretveza.

Vrana ne bo izključevala vrani oči, in od denarnih, kapitalističnih interesov podpirani predsednik gotovo ne bo ukrenil ničesar, kar bi v resnici škodovalo podjetnikom, premogarskim baronom.

Iz ugotovila premogovne komisije je povsem enostavno razvidno, da se obrača cela stvar proti organiziranemu delu.

Glavni namen je preprečiti stavke ter jih v bodoče onemogočiti.

Vsem je brez dvoma še v živem spominu povest, katero smo priobčili pred nedavnim časom v Dnevniku premogarja.

Izobražen človek je šel od rova do rova, delal kot črna živina ter zapisal na papir to, kar občutijo drugi, čeprav jim ni mogoče dati izraza tem svojim čustvom.

Iz "Dnevnika premogarja" je razvidno, kako izkoriščajo gotove premogarske družbe svoje delavce, kako morajo slednji opravljati neplačano delo po cele dneve in kakšnim nevarnostim so izpostavljeni vsled plina, eksploziv in posipov.

Vse te nesreče so v glavnem posledica malomarnosti uprave ter oduševskega stiskanja, da bo padlo čim več evrenka v žep delničarjev, ki niso še nikdar videli premogovnika od znotraj.

In tem ljudem, ki trepetajo vsak trenutek za svoje življenje, ki so prisiljeni — hote ali nehoti — opravljati neplačano dela, — naj se enostavno pravico do stavke z izgovorom, da "potrebuje narod premog"?

Osnovna pravica do stavke, do izboljšanja življenjskega položaja, je trdno utemeljena v življenju ameriškega delavskega naroda, in te pravice ne bo mogel odpraviti ali izpodriniti noben kongres, nobena komisija, ki zastopa v glavnem vendarle interese delodajalcev!

Prohibicija v Turčiji.

Kakor smo že poročali, je turška vlada sklenila, da uvede po vzoru ameriške vlade, popolno prepoved točenja alkoholnih pijač v državi. Izprva se je mislilo, da turška vlada ne bo mogla izvesti tega sklepa, ker bi se s prohibicijo silno zmanjšali državni dohodki in ki na radi tega, ker so se predstavniki tujih držav v Turčiji temu načrtu odločno protivili.

Toda turška vlada je trdno vztrajala na svojem sklepu in dne 16. junija je bila izdana naredba o prepovedi točenja alkoholnih pijač za Stambul. Pozneje se bo ta zabrana razširila na celo državo.

Neuspeh bikoborbe v Italiji.

Kakor smo že poročali, so pričeli tudi v Italiji po španskem vzgledu prirejati bikoborbe. Prve

bikoborbe so se vršile v Rimu v prisotnosti Mussolinija. Kmalu so pričeli prirejati te igre tudi v ostalih mestih Italije, vendar brez pravega uspeha. Tako so se te dni vršile bikoborbe v Veroni, v posebno prirejeni areni. Igram je prisostvovalo 15.000 ljudi. Igra je bila zaključena s tem, da je bil en bik ubit. Toda publika ni bila posebno vžvičena nad tem krvavim dogodkom: nje ob sklepu pričela v znak svoje nezadovoljnosti tako žvižgati, da je vse orilo.

ALI VESTE, —

da so bili predniki Romunov rimski legionarji, ki so se pomešali med slovensko prebivalstvo vzhodno od Črnege morja? Ali veste, da dvajset Helmar turških cigare ne stane več kot dvajset navadnih cigaret in da so nekajkrat več vredne?

Koroški folksveroveri dobili delo.

Z jesenjo poročajo: V tujakih tovarni Kranjske industrijske družbe je bilo v zadnjem času sprejetih v delo večje število delavcev, med katerimi smo opazili tudi nekaj folksveroverjev iz Koroške. Poudarjamo jasno in odločno, da nismo in tudi ne bomo nikdar proti nim pristniti Nemcem, ki živijo mirno med nami. Nikdar pa ne bomo trpeli, da bi nam odjedali kruh nemčurji, ki so za časa koroškega plebscista ali protovoljno, samo iz sovraštva do nas, v boj proti Jugoslaviji. Ako bi ta opomin pri merodajnih činiteljih Kranjske industrijske

družbe ne zadostoval, potem bomo prisiljeni, poiskati druga pota.

Definitivna meja in drugo.

Iz Hotedrišice poročajo: Razmejitvena komisija bo v kratkem došla definitivno mejo v logaškem okraju. Menda je ni občine, ki bi bila vsled dosedanjih provizoričnih meje tako prizadeta, kakor ravno Hotedrišice. Razdeljena je tako, da ima vodovod, tri četrtine najboljše polja in ves gozd v Italiji. Nepregledni so stroški in sitnosti, ki jih ima prebivalstvo v raznih izkaznicami za prekoračenje meje od italijanskih, pa tudi od naših oblasti. Takšno stanje je nevarno. Ni torej nič čudnega, da je ljudstvo iz izgubilo potrpežljivost in mu je vse eno, naj bo tukaj ali tam, samo da je rešeno večnih škian in nepotrebnih stroškov. Dožnost naše razmejitvene delegacije je, da zahteva pravično mejo tako, da bo cel občinski kataster jugoslovanski.

Kulturno delo Čitalnice v Hotedrišici vnapreduje. V kratki dobi šestih mesecev si je uredila prostorno dvorano z odrom, ki prekaša s svojimi mojstrosko naličnimi kulisami vse okoljske odre. Dosedaj je priredilo že 10 dramatičnih predstav, izmed teh 2 združenj s petjem, deklamacijami, recitacijami itd. Tudi knjižnica, ki šteje sedaj nad 500 zvezkov, deluje izvrstno in nudi članom, pa tudi nečlanom proti mali odškodnini obilo zdrave duševne hrane in zabave. Čitalnica je strogo nadstrankarsko, kulturno-narodno društvo in zasluži občo pohvalo ter vsestransko podporo.

Vpokojitev načelnika prosvetnega oddelka.

"Jutro" piše: Kakor nam poročajo iz Beograda, je vpokojen načelnik oddelka za prosveto pri pokrajinski upravi v Ljubljani dr. Fran Skaberne. Ž njim zapuša državno službo eden izmed najodličnejših naših državnih uradnikov. Dr. Skaberne je pred prevratom deloval v dunajskem ministru za uk in bogočastje. Narodna vlada ga je poklicala v Ljubljano za naslednika dr. Kaltefleiterja kot gospodarsko-upravnega referenta pri višjem šolskem svetu. V decembru 1920 je prevzel dr. Skaberne vodstvo takratnega poverjenstva za prosveto ter je bil v tem svojstvu v januarju imenovan za dvornega svetnika. Po odpravi poverjenjskega sistema je dr. Skaberne v juliju 1921 postal načelnik oddelka za prosveto v IV. plačilnem razredu. Za svoje izvrstno službovanje je dr. Skaberne dvakrat odlikovan, in sicer z redom sv. Save IV. in III. razreda. Za časa plebscista je bil dr. Skaberne pridržen kot tolnač za angleški jezik jugoslovanski delegaciji plebscistne komisije. Stalno deluje dr. Skaberne tudi na univerzi, kjer je honorarni docent za pravno pravo ter član izpraševalnih komisij za I. in III. jur. državne izpite (cerkveno, ustavno in upravno pravo). Tudi sicer je dr. Skaberne vnet prosvetni delavec: v Ljubljani je ustanovil društvo za učenje angleškega jezika, ki šteje danes čez 200 članov in kateremu je podpredsednik, kot predsednik pa vodi Umetnostno-zgodovinsko društvo, ki je letos prirejalo vrlo uspešno predavanje ter ekskurzije. Zasluge dr. Skaberneta za povzdigo šolstva mu zagotavljajo trajno ime v naši prosvetni upravi.

Slava 16. artiljerijskega polka.

16. artiljerijski polk v Ljubljani je praznoval dne 5. junija svojo prvo slavo v spomin na dan, ko so baterije tega polka prvič stopile na Gosposvetsko polje o priliki koroške ofenzive leta 1919. Služba božja in rezanje kolača se je vršilo ob 10. dop v vojašnici kralja Aleksandra I. Popoldne je bila vojaška veselica.

Učiteljsko društvo

za slovenjebištriški okraj je praznovalo dne 2. junija v Studencah svojo petdesetletnico.

Madžarski list v Murski Soboti.

Kakor javljajo iz Murske Sobotice, je tam začel izhajati nov madžarski list. List izhaja dvakrat na teden in se imenuje "Szabadság" (Svoboda).

Peter Zgaga

Rockefeller je praznoval svoj štirinosemdeseti rojstni dan.

Ob taki svečani priliki mora biti človeku svečano pri srcu.

Rockefeller je svečano proslavil ta pomemben dan.

V vasi, kjer ima svojo razkošno vilo, je precej revnih otrok.

V te nedolžne otročice je uprl največji bogatinec sveta svoj pogled.

Njim se je hotel oddolžiti za vse, kar je morda kdaj komu slabega storil.

Pisal je državni zakladnici v Washington, ter naročil primerno darilo za te uboge reveže.

Posiljatev je dospela.

Rockefeller je naročil vaškemu županu, naj izbere izmed revnih otrok petnajst najbolj revnih in naj jih pošlje k njemu v avdienco.

Mater so izdale svoj zadnji sold, da so otroke že vsaj kolikor mogoče spodobno oblekle.

Približal se je svečan trenutek. Otroci so stali v vrsti.

Vstopil je Rockefeller ter se jim prijazno nasmehnil.

V roki je držal malo škatljico, ki jo je sprejel iz državnega departamenta. Dolgo je govoril mladim sream. Sirotam so se solzile oči.

In ob koncu svojega govora je segel veliki dobrotnik v škatljico ter s svečano kretnjo podelil vsakemu čisto nov — nikelj.

Mater so šle v prodajalno kupit za nikelj petroleja.

Za svoto enega niklja bo gorela tri večere zaporedoma petrolejka na čast petrolejskemu kralju.

Jugoslovanski kipar Meštrovič je izdelal osnutke za velik spomenik, ki naj bi bil postavljen v čast in spomin trpljenju in osvobođenju srbskega naroda.

Vlada je kupila osnutke za pol milijon francoskih frankov. Kupila jih je po kočevskem načelu "če sem obljubil, nisem še dal".

Meštrovič toži vlado za pogojeno svoto oziroma za povratek kipov.

Vlada ne da niti denarja, niti kipov.

Keg je v Jugoslaviji vlada najvišja inštanca, ne bo prišel Meštrovič do svoje pravice.

Kdo mu more zameriti, če bo vbodoče sklepal s tuji trgovske pogodbe?

Predno bo domovina vzkliknila: Najboljši sinovi me zapuščajo! — narj ugovori vzrok, zakaj jo zapuščajo.

V teh realnih časih je postala neizpodbitna realna resnica, da se patriotizem konča pri želodu.

V Ameriko je dospel francoski general Gouraud.

Mož je brez desne roke. Izgubil jo je v bitki pri Marni.

To še ni taka izguba v primeri z izgubo francoskih državnikov.

Kajti vsi, kar jih je pri francoski vladi, vsi, ki opravljajo francoske javne zadeve, so brez — sreča.

Neki newyorški dnevnik je razpisal visoko nagrado za najboljši odgovor na vprašanje: — Kaj je vzrok današnjih ločitev zakona?

Prihajali so odgovori. Na stotine, na tisoče jih je bilo, pametnih in bedastih.

Nagrada je pa dobil oni, ki je odgovoril, da je vzrok današnjih ločitev zakona — zakon.

Novice iz Slovenije.**Razpust Orjune v Ptuj in Mariboru.**

Iz Ptuja poročajo: Na zahtevo nemških poslancev, ki so o tem izvestili svoje tukajšnje somišljenike, je vlada odredila razpust mariborske in ptujske organizacije Orjune. Preko okrajnih glavarstev sta bila obema organizacijama izročena tozadevna dekreta z zahtevo, da se takoj izroči inventar in vse premoženje oblasti. Okrajno glavarstvo v Ptuj je obdodilo lekarnarja Orožna na 14 dni zapor. Dokazano je le to, da je Orožen bil navzoč pri posredovanju za mirno rešitev znanega incidenta. Med tukajšnjimi Nemci so povzročili ukrepi vlade veliko zadovoljstvo in veselje. Po informacijah, ki jih dobivajo od nemškonačionalnega vodstva, govorijo, da je vlada obljubila nemškim poslancem, da bo izsledila vsa imena državnih uslužbenecv, ki so člani Orjune (organizacije jugoslovanskih nacionalistov) ter da jih bo kaznovala! Govori se tudi to, da je prišel ukaz, naj se vsi odličnejši člani Orjune zaprejo. Nemškutarske je vsled tega potrpelja vlade silno ojačeno. Narodni krogi brez razlike strank obžalujejo, da se daje na tak način indirektna podpora nemškutarskemu pokretu in nemškonačionalni propagandi.

Jegličeva ulica v Ljubljani.

Kakor se poroča, namerava sedanjí ljubljanski občinski svet pri deločitvi imen raznim novim ulicam nazivati dosedanje cesto Predškofijo z Jegličevo ulico.

Obsojeni obrekovalci.

40 let stari Avgust Šket, posestnik pri Sv. Miklavžu v Smarskem okraju na Stajerskem, je obrekoval neko učitelja v Smarju na ta način, da je trdil, da je učitelja v šoli rekla otrokom: "Sedaj ne bomo nič molili. Nadalje je širil lažljivo vest, da nekaj dni res niso molili. Zato je bil Šket obsojen na 25 dinarjev (100 kron) globe, oziroma 48 ur zapor.

"Pij, kruciŕks!"

Kakor smo že svojčas poročali, so fantje iz Smartna ob Paki na bestialen način pobili in umorili svojega tovariša, nekoga Železnika, ki se je od več težkih udarcev zadet in z nožem smrtno ranjen zgrudil pri križu pred gostilno Marije Kranje. Vsled tega gnusnega čina so se zagovarjali pred celjskim okrožnim sodiščem 25. letni tesar Ivan Turk, 23letni posestnikov sin Franc Brdnik, 22letni posestnikov sin Karel Kravselj, 20letni mizar Ivan Krevselj, 22letni delavec Ferdinand Razgovšek in 24letni tesar Ivan Brzelak. Zvečer dne 29. aprila t. l. so prišli obtoženi in umorjeni Železnik po končanem delu v gostilno Lize Steblovnik v Smartnem ob Paki. V najlepši slogi so nekaj časa pili in jedli. Ko pa je Franc Brdnik ponudil Železniku svoj kozarec, rekoč: "Pij, kruciŕks!", je smatral umorjeni te besede kot izzivanje ter je zasolil Brdniku za ušnice. To dejanje je povzročilo splošno razburjenje, naka se je Železnik nekaj časa branil za za barikadirano mizo, nato pa utekel. Kakor stekli psi so ga ostali nasledovali, dohiteli pri križu, pobili z raznim orodjem, eden izmed njih pa, ne da bi se moglo dognati kdo, mu je zasolil nož ter mu prerezal aksilarno arterijo, kar je povzročilo takojšnjo smrt. Obsojeni so bili: Krevselj Karel na 15 mesecev, Krevselj Ivan na 10 mesecev, Turk in Brdnik na 8 mesecev, Razgovšek na 5 in Brzelak na 4 mesece težke ječe, poostrene s trdim ležiščem in postom.

Koroški folksveroveri dobili delo.

Z jesenjo poročajo: V tujakih tovarni Kranjske industrijske družbe je bilo v zadnjem času sprejetih v delo večje število delavcev, med katerimi smo opazili tudi nekaj folksveroverjev iz Koroške. Poudarjamo jasno in odločno, da nismo in tudi ne bomo nikdar proti nim pristniti Nemcem, ki živijo mirno med nami. Nikdar pa ne bomo trpeli, da bi nam odjedali kruh nemčurji, ki so za časa koroškega plebscista ali protovoljno, samo iz sovraštva do nas, v boj proti Jugoslaviji. Ako bi ta opomin pri merodajnih činiteljih Kranjske industrijske

družbe ne zadostoval, potem bomo prisiljeni, poiskati druga pota.

Definitivna meja in drugo.

Iz Hotedrišice poročajo: Razmejitvena komisija bo v kratkem došla definitivno mejo v logaškem okraju. Menda je ni občine, ki bi bila vsled dosedanjih provizoričnih meje tako prizadeta, kakor ravno Hotedrišice. Razdeljena je tako, da ima vodovod, tri četrtine najboljše polja in ves gozd v Italiji. Nepregledni so stroški in sitnosti, ki jih ima prebivalstvo v raznih izkaznicami za prekoračenje meje od italijanskih, pa tudi od naših oblasti. Takšno stanje je nevarno. Ni torej nič čudnega, da je ljudstvo iz izgubilo potrpežljivost in mu je vse eno, naj bo tukaj ali tam, samo da je rešeno večnih škian in nepotrebnih stroškov. Dožnost naše razmejitvene delegacije je, da zahteva pravično mejo tako, da bo cel občinski kataster jugoslovanski.

Kulturno delo Čitalnice v Hotedrišici vnapreduje. V kratki dobi šestih mesecev si je uredila prostorno dvorano z odrom, ki prekaša s svojimi mojstrosko naličnimi kulisami vse okoljske odre. Dosedaj je priredilo že 10 dramatičnih predstav, izmed teh 2 združenj s petjem, deklamacijami, recitacijami itd. Tudi knjižnica, ki šteje sedaj nad 500 zvezkov, deluje izvrstno in nudi članom, pa tudi nečlanom proti mali odškodnini obilo zdrave duševne hrane in zabave. Čitalnica je strogo nadstrankarsko, kulturno-narodno društvo in zasluži občo pohvalo ter vsestransko podporo.

Vpokojitev načelnika prosvetnega oddelka.

"Jutro" piše: Kakor nam poročajo iz Beograda, je vpokojen načelnik oddelka za prosveto pri pokrajinski upravi v Ljubljani dr. Fran Skaberne. Ž njim zapuša državno službo eden izmed najodličnejših naših državnih uradnikov. Dr. Skaberne je pred prevratom deloval v dunajskem ministru za uk in bogočastje. Narodna vlada ga je poklicala v Ljubljano za naslednika dr. Kaltefleiterja kot gospodarsko-upravnega referenta pri višjem šolskem svetu. V decembru 1920 je prevzel dr. Skaberne vodstvo takratnega poverjenstva za prosveto ter je bil v tem svojstvu v januarju imenovan za dvornega svetnika. Po odpravi poverjenjskega sistema je dr. Skaberne v juliju 1921 postal načelnik oddelka za prosveto v IV. plačilnem razredu. Za svoje izvrstno službovanje je dr. Skaberne dvakrat odlikovan, in sicer z redom sv. Save IV. in III. razreda. Za časa plebscista je bil dr. Skaberne pridržen kot tolnač za angleški jezik jugoslovanski delegaciji plebscistne komisije. Stalno deluje dr. Skaberne tudi na univerzi, kjer je honorarni docent za pravno pravo ter član izpraševalnih komisij za I. in III. jur. državne izpite (cerkveno, ustavno in upravno pravo). Tudi sicer je dr. Skaberne vnet prosvetni delavec: v Ljubljani je ustanovil društvo za učenje angleškega jezika, ki šteje danes čez 200 članov in kateremu je podpredsednik, kot predsednik pa vodi Umetnostno-zgodovinsko društvo, ki je letos prirejalo vrlo uspešno predavanje ter ekskurzije. Zasluge dr. Skaberneta za povzdigo šolstva mu zagotavljajo trajno ime v naši prosvetni upravi.

Slava 16. artiljerijskega polka.

16. artiljerijski polk v Ljubljani je praznoval dne 5. junija svojo prvo slavo v spomin na dan, ko so baterije tega polka prvič stopile na Gosposvetsko polje o priliki koroške ofenzive leta 1919. Služba božja in rezanje kolača se je vršilo ob 10. dop v vojašnici kralja Aleksandra I. Popoldne je bila vojaška veselica.

Učiteljsko društvo

za slovenjebištriški okraj je praznovalo dne 2. junija v Studencah svojo petdesetletnico.

Madžarski list v Murski Soboti.

Kakor javljajo iz Murske Sobotice, je tam začel izhajati nov madžarski list. List izhaja dvakrat na teden in se imenuje "Szabadság" (Svoboda).

Peter Zgaga

Rockefeller je praznoval svoj štirinosemdeseti rojstni dan.

Ob taki svečani priliki mora biti človeku svečano pri srcu.

Rockefeller je svečano proslavil ta pomemben dan.

V vasi, kjer ima svojo razkošno vilo, je precej revnih otrok.

V te nedolžne otročice je uprl največji bogatinec sveta svoj pogled.

Njim se je hotel oddolžiti za vse, kar je morda kdaj komu slabega storil.

Pisal je državni zakladnici v Washington, ter naročil primerno darilo za te uboge reveže.

Posiljatev je dospela.

Rockefeller je naročil vaškemu županu, naj izbere izmed revnih otrok petnajst najbolj revnih in naj jih pošlje k njemu v avdienco.

Mater so izdale svoj zadnji sold, da so otroke že vsaj kolikor mogoče spodobno oblekle.

Približal se je svečan trenutek. Otroci so stali v vrsti.

Vstopil je Rockefeller ter se jim prijazno nasmehnil.

V roki je držal malo škatljico, ki jo je sprejel iz državnega departamenta. Dolgo je govoril mladim sream. Sirotam so se solzile oči.

In ob koncu svojega govora je segel veliki dobrotnik v škatljico ter s svečano kretnjo podelil vsakemu čisto nov — nikelj.

Mater so šle v prodajalno kupit za nikelj petroleja.

Za svoto enega niklja bo gorela tri večere zaporedoma petrolejka na čast petrolejskemu kralju.

Jugoslovanski kipar Meštrovič je izdelal osnutke za velik spomenik, ki naj bi bil postavljen v čast in spomin trpljenju in osvobođenju srbskega naroda.

Vlada je kupila osnutke za pol milijon francoskih frankov. Kupila jih je po kočevskem načelu "če sem obljubil, nisem še dal".

Meštrovič toži vlado za pogojeno svoto oziroma za povratek kipov.

Vlada ne da niti denarja, niti kipov.

Keg je v Jugoslaviji vlada najvišja inštanca, ne bo prišel Meštrovič do svoje pravice.

Kdo mu more zameriti, če bo vbodoče sklepal s tuji trgovske pogodbe?

Predno bo domovina vzkliknila: Najboljši sinovi me zapuščajo! — narj ugovori vzrok, zakaj jo zapuščajo.

V teh realnih časih je postala neizpodbitna realna resnica, da se patriotizem konča pri želodu.

V Ameriko je dospel francoski general Gouraud.

Mož je brez desne roke. Izgubil jo je v bitki pri Marni.

To še ni taka izguba v primeri z izgubo francoskih državnikov.

Kajti vsi, kar jih je pri francoski vladi, vsi, ki opravljajo francoske javne zadeve, so brez — sreča.

Neki newyorški dnevnik je razpisal visoko nagrado za najboljši odgovor na vprašanje: — Kaj je vzrok današnjih ločitev zakona?

Prihajali so odgovori. Na stotine, na tisoče jih je bilo, pametnih in bedastih.

Nagrada je pa dobil oni, ki je odgovoril, da je vzrok današnjih ločitev zakona — zakon.

Jugoslovanska**Katoli. Jednota**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PIEDAN, 932 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih starnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 203 American State Bank B

